

hvorpaa Afløsningen her er foreslaet, yder fuld Erstatning til Sælgerne af Ejendommene.

Jeg kunde have Lyst til at rette et Spørgsmaal til den højtærede Minister: Dersom en Mand sælger sin Gaard og betinger sig og sin Hustru eller sig selv alene en saakaldt Aftægt paa denne Gaard, der altsaa skal bestaa i Kost og Ophold, vilde saa den højtærede Minister være med til at forandre denne Kontrakt, naar Fødemidlerne steg, som Tilfældet er nu, og sige: Den Mand har ganske vist en Kontrakt, ifølge hvilken han skal have Kost og Ophold paa Gaarden, men nu er Kosten blevet saa meget dyrere, end man havde tænkt sig ved Kontraktens Indgaaelse; derfor bestemmer vi, at han skal have Gennemsnittet af Kostens Værdi i de 10 foregaaende Aar, men ikke have Kosten? Jeg er vis paa, at noget saadant vilde den højtærede Minister ikke finde rigtigt og formaalstjenligt; men det er nøjagtigt det samme, der sker ved dette Lovforslag. I Virkeligheden er det en Forandring af Kontraktforhold, som er ganske uoverensstemmende med de Forudsætninger, under hvilke de paagældende Kontrakter er indgaaede. Og man maa gøre sig klart, at hvis man mener, Staten har Ret til at forandre Kontrakter af saa privatretlig Karakter som disse, er der ingen Grænser for, hvor langt vi kan komme. Det kan man fra vor Side ikke acceptere, og det vilde efter vor Mening være overordentlig farligt, hvis man vedtog et Lovforslag, der er affattet saaledes som det, der her er Tale om.

Landbrugsministeren (K. Pedersen): Det ærede Medlem (Wenzel Neergaard) sagde, at Forudsætningen for disse Afgifter var den, at Sælgeren vilde dele Konjunktursvingningerne med Køberen. Det tror jeg meget vel er rigtigt; men naar der nu er gaaet en hel Del Aar, og man ikke finder, at den paagældende Værdimaalestok, en Bygafgift, er den rette, saa finder man en Afløsning for denne 1ste Prioritet, og da er det, jeg siger: Det gælder blot om at finde den rigtige Afløsning, det, jeg for mit Vedkommende kalder fuld Erstatning. Naar man giver fuld Erstatning, kan jeg ikke se noget som helst uberettiget i denne Fremgangsmaade. Naar det ærede Medlem drager en Sammenligning med en Aftægtskontrakt, synes jeg nok, der er adskillig Forskel paa de to Kontrakter. (Wenzel Neergaard: Hvori bestaar Forskellen?). Der er den Forskel,

at naar Aftægtsmanden dør, er Kontrakten ophørt.

Kvist: Jeg finder Anledning til at takke det ærede Udvalg, fordi det vilde rette en Opfordring til Ministeren om at drage Omsorg for, at der forberedes en Afløsning af alle lignende Afgifter, f. Eks. Afgifter paa Præstegaardsjord. Men jeg er ikke rigtig klar over den højtærede Ministers Svar. Jeg var ikke i Stand til rigtig at høre, hvad han sagde; men saa vidt jeg opfattede Ministerens Udtalelser, forstod jeg, at han vilde tage Initiativet til at lade disse Forhold undersøge og eventuelt fremsætte et Lovforslag for Rigsdagen eller i alt Fald give Rigsdagen fornøden Oplysning om, hvad der er blevet foretaget fra Ministerens Side. Jeg tør vel gaa ud fra, at det er den rigtige Opfattelse af den højtærede Ministers Ord? (Landbrugsministeren [K. Pedersen]: Ja).

Wenzel Neergaard: Naar den højtærede Minister vil betegne Forskellen mellem en Aftægtskontrakt og en Arvefæstekontrakt derved, at en Aftægtskontrakt er endelig, hvad den anden ikke er, vil den højtærede Minister altsaa dermed have sagt, at naar en privat Kontrakt er endelig, kan Staten ikke indlade sig paa at forandre den, men hvis den ikke er endelig, er Staten berettiget til at gøre det. Jeg tror, det er en Anskuelse, som det vil være noget vanskeligt at forsvare i det lange Løb. Vi kan vist nemt blive enige om, at naar hele dette Krav om Afløsning af Arvefæsteafgifter er kommet frem, særlig i de senere Aar, er Grunden den, at vi har haft særlig høje Kornpriser i de senere Aar og som Følge deraf ogsaa særlig høje Kapitelstakster. Men naar man har begrundet Kravet om Afløsning af disse Byrder med, at de har været uforholdsmæssig store som Følge af de høje Kapitelstakster, kan jeg slet ikke dele denne Betragtning. Faktisk udgør en Arvefæsteafgift kun en ringe Del af den Avl, som normalt avles paa de paagældende Ejendomme, og som Regel er det dog saaledes, at den hele Avl, naar Kapitelstaksten er høj, har en højere Markedspris. Den Paa-stand, at det skulde være sværere og mere byrdefuldt at svare de normerede Afgifter, de normerede Tønder Sæd, altsaa en ringe Del af hele Aarets Afgrøde, naar Sædpriserne er høje, kan jeg aldeles ikke gaa ind paa. Tværtimod mener jeg, at Afgifterne er lettere at svare, jo højere Kornpriserne er, thi jo højere Kornpriserne er,